

Damnica, dnia 7 listopada 2019 roku

KW.1712.1.2019

Pani
Joanna Michalska
Skarbnik Gminy Damnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Damnica nr 179/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli wewnętrznej Urzędu Gminy Damnica, w okresie od dnia 13 sierpnia 2019 r. do dnia 30 września 2019 r. przeprowadzono kontrolę planową (kompleksową) w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Damnica.

Wyniki kontroli ujęto w protokole nr 3/2019/KW podpisanym przez kontrolującego i Kierownika kontrolowanej komórki organizacyjnej w dniu 22 października 2019 r., którego jeden egzemplarz przedstawiono Kierownikowi kontrolowanej komórki.

Zakres kontroli obejmował wypłatę podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dokonanej w 2018 r. Zadanie w okresie objętym kontrolą było realizowane pod względem merytorycznym poza Referatem Finansowym Urzędu Gminy Damnica.

Kierownik kontrolowanej komórki organizacyjnej nie wniósł pisemnych zastrzeżeń, uwag oraz wyjaśnień do ustaleń zawartych w protokole.

Z ustaleń dokonanych w trakcie kontroli wynika, iż wypłata podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dokonana w 2018 r., stanowiąca przedmiot kontroli (w zakresie poddanym weryfikacji), została przeprowadzona z naruszeniem norm prawnych zawartych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (t. j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1340) oraz ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.). Jednocześnie nieprawidłowości

stwierdzone w trakcie kontroli nie miały wpływu na wysokość zwrotu podatku akcyzowego dla producentów rolnych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli należy zaliczyć:

1) Wydawanie decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej na podstawie niezweryfikowanych lub zweryfikowanych w sposób nierzetelny, wniosków:

a) 12 złożonych wniosków nie zawierało adnotacji ze strony Urzędu o ich sprawdzeniu.

b) W odniesieniu do 8 złożonych wniosków, na załączonych fakturach VAT brak jest adnotacji o dacie przyjęcia faktur oraz podpisu osoby prowadzącej sprawę, natomiast w przypadku 3 wniosków załączone faktury VAT były nieczytelne (dane wyblakły).

Zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego (...) do wniosku o zwrot podatku dołącza się faktury VAT albo ich kopie, stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku. Na tych fakturach VAT upoważniony przez wójta pracownik urzędu gminy zamieszcza adnotację o treści „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”.

c) W 42 przypadkach decyzje wystawiono w oparciu o wnioski zawierające poprawki, skreślenia, dopiski, które nie zostały opatrzone datą i podpisem osoby ich dokonującej. Z tego 16 przypadków dotyczyło poprawek w zakresie powierzchni gruntów.

2) Niezałączanie do akt spraw dotyczących decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (...) dokumentacji z ewidencji gruntów i budynków potwierdzającej powierzchnię użytków rolnych będących w posiadaniu producenta rolnego. Do dokumentacji załączano „Wykaz gruntów rolnych podatników” niezawierający daty jego sporządzenia oraz podpisu osoby sporządzającej. Tym samym uniemożliwiono stwierdzenie, iż adnotacje dokonywane na wniosku przez osobę prowadzącą sprawę, dotyczące zgodności bądź jej braku, powierzchni gruntów wskazanych przez wnioskodawcę z ewidencją, są zgodne ze stanem faktycznym.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1-3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego (...) obowiązującej w kontrolowanym okresie, kwotę zwrotu ustala się jako iloczyn oleju napędowego zakupionego przez producenta rolnego, wynikającej z faktur VAT, i stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, obowiązującej w dniu złożenia wniosku o zwrot podatku, w ramach rocznego limitu. Z kolei limit ustala się jako kwotę stanowiącą iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, liczby 86 oraz powierzchni gruntów rolnych, będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego, określonej w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego danego roku. Przy ustalaniu limitu nie uwzględnia się:

- a) gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku rolnym,
  - b) gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.
- 3) Wydawanie decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (...) przy uwzględnianiu danych niewynikających z wniosków złożonych przez producentów rolnych, jednocześnie nie wzywając wnioskodawców do złożenia wyjaśnień:
- a) W przypadku 3 decyzji uwzględniono ilość oleju napędowego niewynikającą z załączonych do wniosku faktur VAT.
  - b) W przypadku 8 decyzji limit zwrotu podatku akcyzowego ustalono na podstawie powierzchni użytków rolnych wynikającej z adnotacji osoby prowadzącej sprawę, różnej (mniejszej) od powierzchni wskazanej we wniosku przez producenta rolnego.
  - c) W przypadku 1 decyzji limit zwrotu podatku akcyzowego ustalono na podstawie powierzchni użytków rolnych wynikającej z notatki służbowej osoby prowadzącej sprawę, różnej (mniejszej) od powierzchni wskazanej we wniosku przez producenta rolnego. Jednocześnie osoba prowadząca sprawę we wniosku producenta rolnego dokonała adnotacji, iż powierzchnia użytków rolnych wskazana przez wnioskodawcę jest zgodna z ewidencją gruntów.
  - d) W przypadku 2 decyzji limit zwrotu podatku akcyzowego ustalono na podstawie powierzchni użytków rolnych wynikającej z adnotacji osoby prowadzącej sprawę, różnej (większej) od powierzchni wskazanej we wniosku przez producenta rolnego. Tym samym ustalono limit w wysokości wyższej o łącznie 60,05 zł od przysługującego producentom rolnym.
  - e) W przypadku 8 decyzji limit zwrotu podatku akcyzowego ustalono na podstawie powierzchni użytków rolnych niewynikającej z danych wskazanych we wniosku przez producenta rolnego ani też z adnotacji osoby prowadzącej sprawę. Jednocześnie w 3 przypadkach osoba prowadząca sprawę potwierdziła zgodność powierzchni wskazanej przez wnioskodawcę z ewidencją gruntów. Tym samym:
    - w 2 przypadkach ustalono limit w wysokości wyższej o łącznie 1,38 zł od przysługującego producentom rolnym,
    - w 6 przypadkach ustalono limit w wysokości niższej o łącznie 1 502,88 zł od przysługującego producentom rolnym.

Zgodnie z art. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego (...) do postępowania w sprawach indywidualnych dotyczących ustalania i wypłaty zwrotu podatku w zakresie nieuregulowanym przywołaną ustawą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. W myśl

art. 50 § 1 Kpa organ administracji publicznej może wzywać osoby do udziału w podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień lub zeznań osobiście, przez pełnomocnika, na piśmie lub w formie dokumentu elektronicznego, jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy lub dla wykonywania czynności urzędowych. Z kolei z treści art. 77 § 1 Kpa wynika, iż organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Fakty powszechnie znane oraz fakty znane organowi z urzędu nie wymagają dowodu. Fakty znane organowi z urzędu należy zakomunikować stronie (art. 77 § 4 Kpa).

- 4) Wskazywanie w decyzjach w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (...) niewłaściwej (zaniżonej) kwoty części limitu pozostałej producentowi rolnemu do wykorzystania (łącznie 734,68 zł).
- 5) Brak powiązania decyzji wydanych na podstawie wniosków złożonych w terminie od dnia 1 sierpnia 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2018 z decyzjami wydanymi na podstawie wniosków złożonych w terminie od dnia 1 kwietnia 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2018 r., a dotyczącymi tych samych producentów rolnych. W 20 przypadkach brak jest w decyzjach informacji o przyjęciu/zmianie limitu uprzednio ustalonego.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego (...) w decyzjach dotyczących zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, zawiera się ustalony limit, kwotę zwrotu podatku oraz część limitu pozostałą do wykorzystania.

- 6) Wydawanie decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (...) niezawierających informacji dotyczących:
  - a) niewykorzystanej kwoty limitu niepodlegającej zwrotowi (28 decyzji),
  - b) odmowy zwrotu podatku akcyzowego oraz jego kwoty (24 decyzje).
- 7) Wskazywanie w decyzjach w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (...) niewłaściwej kwoty niewykorzystanego limitu (8 decyzji):
  - a) w 4 przypadkach zawyżono kwotę łącznie o 61,43 zł,
  - b) w 4 przypadkach zaniżono kwotę łącznie o 768,20 zł.
- 8) Ujęcie wydatków z tytułu wystawionych decyzji dotyczących zwrotu podatku akcyzowego (...) w ewidencji księgowej z pominięciem kont rozrachunkowych.

Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono, iż w 2018 r. zadanie dotyczące wypłaty podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej nie było realizowane na stanowisku, któremu w ramach „Zakresu obowiązków, uprawnień

i odpowiedzialności” powierzono wykonywanie przedmiotowego zadania. Pomimo jednoznacznego zobligowania pracownika na stanowisku ds. gospodarki nieruchomościami i rolnictwa do „*prowadzenia spraw związanych z dokonywaniem zwrotu dla rolników podatku akcyzowego zawartego w paliwie: przyjmowanie wniosków, przygotowywanie projektów decyzji, sporządzania sprawozdań, wykazów, zestawień*”, wykonywanie tych czynności jednocześnie zlecono osobie niebędącej pracownikiem Urzędu Gminy Damnica. Tym samym, miała miejsce niezgodność stanu faktycznego ze stanem prawnym, a zakres odpowiedzialności za wykonywanie zadania uległ zatarciu i stał się niejednoznaczny.

Podając powyższe do wiadomości, działając na podstawie § 20 ust. 4 Regulaminu kontroli wewnętrznej Urzędu Gminy Damnica, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

- 1) Wydawanie decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w oparciu o aktualnie obowiązujące w tym zakresie normy prawne (ustawę o zwrocie podatku akcyzowego (...) oraz Kodeks postępowania administracyjnego).
- 2) Wydawanie decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wyłącznie na podstawie rzetelnie zweryfikowanych wniosków, a w szczególności:
  - a) zamieszczanie na wnioskach adnotacji o ich sprawdzeniu,
  - b) zamieszczanie na fakturach dołączanych do wniosku adnotacji „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”,
  - c) w przypadku skreśleń we wniosku, dopełnianie obowiązku opatrzenia ich datą i podpisem osoby ich dokonującej.
- 3) Załączanie do akt spraw dotyczących decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (...) dokumentacji z ewidencji gruntów i budynków potwierdzającej powierzchnię użytków rolnych będących w posiadaniu producenta rolnego.
- 4) Wydawanie decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego (...) przy uwzględnianiu danych wynikających z wniosków złożonych przez producentów rolnych, a w przypadku uzasadnionych wątpliwości wzywanie wnioskodawców do złożenia wyjaśnień.
- 5) Powiązywanie decyzji wydanych na podstawie wniosków złożonych w dwóch terminach, a dotyczących tych samych producentów rolnych. W przypadku powiązania decyzji zawieranie w niej informacji o przyjęciu lub zmianie limitu uprzednio ustalonego.

- 6) Zawieranie w decyzjach o zwrocie podatku akcyzowego (...), zgodnie z dokonany rozstrzygnięciem, informacji dotyczącej:
  - a) kwoty przyznanego limitu na dany rok,
  - b) kwoty części limitu pozostałej do wykorzystania,
  - c) niewykorzystanej kwoty limitu niepodlegającej zwrotowi,
  - d) odmowy zwrotu podatku akcyzowego i jego kwoty.
- 7) Ujmowanie wydatków z tytułu wystawionych decyzji dotyczących zwrotu podatku akcyzowego (...) w ewidencji księgowej na kontach rozrachunkowych.
- 8) Powierzenie zadań dotyczących wypłaty podatku akcyzowego (...) pracownikom Urzędu Gminy Damnica faktycznie je realizującym, w sposób sformalizowany i niebudzący wątpliwości co do ponoszonej odpowiedzialności w tym zakresie.

Proszę również wyeliminować pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie, informuję, iż zgodnie z § 21 ust. 1 Regulaminu kontroli wewnętrznej Urzędu Gminy Damnica jednostki (komórki organizacyjne) w stosunku, do których zostały sformułowane zalecenia pokontrolne zobowiązane są do sporządzenia sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

WÓJTA

mgr Andrzej Kordylas

.....
(data i podpis Wójta Gminy Damnica)

Potwierdzam otrzymanie wystąpienia pokontrolnego:

SKARBNIK GMINY

mgr Joanna Michalska
08.11.2019

.....
(data i podpis kierownika kontrolowanej komórki)